विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 04/അധ്യായഃ 24

ദേവ്യാ കൃഷ്ണശോകായനോദനമ്

വ്യാസ ഉവാച

പ്രാതർനന്ദഗൃഹേ ജാതഃ പുത്രജന്മമഹോത്സവഃ .

കിംവദന്ത്യഥ കംസേന ശ്രുതാ ചാരമുഖാദപി .. 1 ..

ജാനാതി വസുദേവസ്യ ദാരാസ്തത്ര വസന്തി ഹി .

പശവോ ദാസവർഗശ്ച സർവേ തേ നന്ദഗോകുലേ .. 2 ..

തേന ശങ്കാസമാവിഷ്ടോ ഗോകുലം പ്രതി ഭാരത .

നാരദേനാപി തത്സർവം കഥിതം കാരണം പുരാ .. 3 ..

ഗോകുലേ യേ ച നന്ദാദ്യാസ്തത്പത്ന്യശ്ച സുരാംശജാഃ .

ദേവകീവസുദേവാദ്യാഃ സർവേ തേ ശത്രവഃ കില .. 4 ..

ഇതി നാരദവാക്യേന ബോധിതോഽസൗ കുലാധമഃ .

ജാതഃ കോപമനാ രാജൻ കംസഃ പരമപാപകൃത് .. 5 ..

പൂതനാ നിഹതാ തത്ര കൃഷ്ണേനാമിതതേജസാ .

ബകോ വത്സാസുരശ്ചാപി ധേനുകശ്ച മഹാബലഃ .. 6 ..

പ്രലമ്ബോ നിഹതസ്തേന തഥാ ഗോവർധനോ ധൃതഃ .

ശ്രുത്വൈതത്കർമ കംസസ്തു മേനേ മരണമാത്മനഃ .. 7 ..

തഥാ വിനിഹതഃ കേശീ ജ്ഞാത്വാ കംസോഽതിദുർമനാഃ .

ധനുര്യാഗമിഷേണാശു താവാനേതും പ്രചക്രമേ .. 8 ..

അക്രൂരം പ്രേഷയാമാസ ക്രൂരഃ പാപമതിസ്തദാ .

ആനേതും രാമകൃഷ്ണൗ ച വധായാമിതവിക്രമൗ .. 9 ..

രഥമാരോപ്യ ഗോപാലൗ ഗോകുലാദ് ഗാന്ദിനീസുതഃ .

ആഗതോ മഥുരായാം തു കംസാദേശേ സ്ഥിതഃ കില .. 10 ..

താവാഗത്യ തദാ തത്ര ധനുർഭങ്ഗഞ്ച ചക്രതുഃ .

ഹത്വാഥ രജകം കാമം ഗജം ചാണൂരമുഷ്ടികമ് .. 11 ..

ശലം ച തോശലം ചൈവ നിജഘ്നാന ഹരിസ്തദാ .

ജഘ്നാന കംസം ദേവേശഃ കേശേഷ്വാകൃഷ്യ ലീലയാ .. 12 ..

പിതരൗ മോചയിത്വാഥ ഗതദുഃഖൗ ചകാര ഹ .

ഉഗ്രസേനായ രാജ്യം തദ്ദദാവരിനിഷൂദനഃ .. 13 ..

വസുദേവസ്തയോസ്തത്ര മൗഞ്ജീബന്ധനപൂർവകമ് .

കാരയാമാസ വിധിവദ് വ്രതബന്ധം മഹാമനാഃ .. 14 ..

ഉപനീതൗ തദാ തൗ തു ഗതൗ സാന്ദീപനാലയമ് .

വിദ്യാഃ സർവാഃ സമഭ്യസ്യ മഥുരാമാഗതൗ പുനഃ .. 15 ..

ജാതൗ ദ്വാദശവർഷീയൗ കൃതവിദ്യൗ മഹാബലൗ .

മഥുരായാം സ്ഥിതൗ വീരൗ സുതാവാനകദുന്ദുഭേഃ .. 16 ..

മാഗധസ്തു ജരാസന്ധോ ജാമാതൃവധദുഃഖിതഃ .

കൃത്വാ സൈന്യസമാജം സ മഥുരാമാഗതഃ പുരീമ് .. 17 ..

സ സപ്തദശവാരം തു കൃഷ്ണേന കൃതബുദ്ധിനാ .

ജിതഃ സംഗ്രാമമാസാദ്യ മധുപുര്യാം നിവാസിനാ .. 18 ..

പശ്ചാച്ച പ്രേരിതസ്തേന സ കാലയവനാഭിധഃ .

സർവമ്ലേച്ഛാധിപഃ ശൂരോ യാദവാനാം ഭയങ്കരഃ .. 19 ..

ശ്രുത്വാ യവനമായാന്തം കൃഷ്ണഃ സർവാൻ യദൂത്തമാൻ .

ആനായ്യ ച തഥാ രാമമുവാച മധുസൂദനഃ .. 20 ..

ഭയം നോഽത്ര സമുത്പന്നം ജരാസന്ധാന്മഹാബലാത് .

കിം കർതവ്യം മഹാഭാഗ യവനഃ സമുപൈതി വൈ .. 21 ..

പ്രാണത്രാണം പ്രകർതവ്യം ത്യക്ത്വാ ഗേഹം ബലം ധനമ് .

സുഖേന സ്ഥീയതേ യത്ര സ ദേശഃ ഖലു പൈതൃകഃ .. 22 ..

സദോദ്വേഗകരഃ കാമം കിം കർതവ്യഃ കുലോചിതഃ .

ശൈലസാഗരസാന്നിധ്യേ സ്ഥാതവ്യം സുഖമിച്ഛതാ .. 23 ..

യത്ര വൈരിഭയം ന സ്യാത്സ്ഥാതവ്യം തത്ര പണ്ഡിതൈഃ .

ശേഷശയ്യാം സമാശ്രിത്യ ഹരിഃ സ്വപിതി സാഗരേ .. 24 ..

തഥൈവ ച ഭയാദ്ഭീതഃ കൈലാസേ ത്രിപുരാർദനഃ .

തസ്മാന്നാത്രൈവ സ്ഥാതവ്യമസ്മാഭിഃ ശത്രുതാപിതൈഃ .. 25 ..

ദ്വാരവത്യാം ഗമിഷ്യാമഃ സഹിതാഃ സർവ ഏവ വൈ .

കഥിതാ ഗരുഡേനാദ്യ രമ്യാ ദ്വാരവതീ പുരീ .. 26 ..

രൈവതാചലസാനിധ്യേ സിന്ധുകൂലേ മനോഹരാ .

വ്യാസ ഉവാച

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം തഥ്യം സർവേ യാദവപുങ്ഗവാഃ .. 27 ..

ഗമനായ മതിം ചക്രുഃ സകുടുമ്ബാഃ സവാഹനാഃ .

ശകടാനി തഥോഷ്ട്രാശ്ച വാമ്യശ്ച മഹിഷാസ്തഥാ .. 28 ..

ധനപൂർണാനി കൃത്വാ തേ നിര്യയുർനഗരാദ്ബഹിഃ .

രാമകൃഷ്ണൗ പുരസ്കൃത്യ സർവേ തേ സപരിച്ഛദാഃ .. 29 ..

അഗ്രേ കൃത്വാ പ്രജാഃ സർവാശ്ചേലുഃ സർവേ യദൂത്തമാഃ .

കതിചിദ്ദിവസൈഃ പ്രാപുഃ പുരീം ദ്വാരവതീം കില .. 30 ..

ശില്പിഭിഃ കാരയാമാസ ജീർണോദ്ധാരം ഹി മാധവഃ .

സംസ്ഥാപ്യ യാദവാംസ്തത്ര താവേതൗ ബലകേശവൗ .. 31 ..

തരസാ മഥുരാമേത്യ സംസ്ഥിതൗ നിർജനാം പുരീമ് .

തദാ തത്രൈവ സമ്പ്രാപ്തോ ബലവാൻ യവനാധിപഃ .. 32 ..

ജ്ഞാത്വൈനമാഗതം കൃഷ്ണോ നിര്യയൗ നഗരാദ്ബഹിഃ .

പദാതിരഗ്രേ തസ്യാഭൂദ്യവനസ്യ ജനാർദനഃ .. 33 ..

പീതാമ്ബരധരഃ ശ്രീമാൻപ്രാഹസന്മധുസൂദനഃ .

തം ദൃഷ്ട്വാ പുരതോ യാന്തം കൃഷ്ണം കമലലോചനമ് .. 34 ..

യവനോഽപി പദാതിഃ സൻപൃഷ്ഠതോഽനുഗതഃ ഖലഃ .

പ്രസുപ്തോ യത്ര രാജർഷിർമുചുകുന്ദോ മഹാബലഃ .. 35 ..

പ്രയയൗ ഭഗവാംസ്തത്ര സകാലയവനോ ഹരിഃ .

തത്രൈവാന്തർദധേ വിഷ്ണുർമുചുകുന്ദം സമീക്ഷ്യ ച .. 36 ..

തത്രൈവ യവനഃ പ്രാപ്തഃ സുപ്തഭൂതമപശ്യത .

മത്വാ തം വാസുദേവം സ പാദേനാതാഡയന്നൃപമ് .. 37 ..

പ്രബുദ്ധഃ ക്രോധരക്താക്ഷസ്തം ദദാഹ മഹാബലഃ .

തം ദഗ്ധ്വാ മുചുകുന്ദോഽഥ ദദർശ കമലേക്ഷണമ് .. 38 ..

വാസുദേവം സുദേവേശം പ്രണമ്യ പ്രസ്ഥിതോ വനമ് .

ജഗാമ ദ്വാരകാം കൃഷ്ണോ ബലദേവസമന്വിതഃ .. 39 ..

ഉഗ്രസേനം നൃപം കൃത്വാ വിജഹാര യഥാരുചി .

അഹരദ്രുക്മിണീ കാമം ശിശുപാലസ്വയംവരാത് .. 40 ..

രാക്ഷസേന വിവാഹേന ചക്രേ ദാരവിധിം ഹരിഃ .

തതോ ജാമ്ബവതീം സത്യാം മിത്രവിന്ദാഞ്ച ഭാമിനീമ് .. 41 ..

കാലിന്ദീം ലക്ഷണാം ഭദ്രാം തഥാ നാഗ്നജിതീം ശുഭാമ് .

പൃഥക്പൃഥക്സമാനീയാപ്യുപയേമേ ജനാർദനഃ .. 42 ..

അഷ്ടാവേവ മഹീപാല പത്ന്യഃ പരമശോഭനാഃ .

പ്രാസൂത രുക്മിണീ പുത്രം പ്രദ്യുമ്നം ചാരുദർശനമ് .. 43 ..

ജാതകർമാദികം തസ്യ ചകാര മധുസൂദനഃ .

ഹൃതോഽസൗ സൂതികാഗേഹാച്ഛമ്ബരേണ ബലീയസാ .. 44 ..

നീതശ്ച സ്വപുരീം ബാലോ മായാവത്യൈ സമർപിതഃ .

വാസുദേവോ ഹൃതം ദൃഷ്ട്വാ പുത്രം ശോകസമന്വിതഃ .. 45 ..

ജഗാമ ശരണം ദേവീം ഭക്തിയുക്തേന ചേതസാ .

വൃത്രാസുരാദയോ ദൈത്യാ ലീലയൈവ യയാ ഹതാഃ .. 46 ..

തതോഽസൗ യോഗമായായാശ്ചകാര പരമാം സ്മൃതിമ് .

വചോഭിഃ പരമോദാരൈരക്ഷരൈഃ സ്തവനൈഃ ശുഭൈഃ .. 47 ..

ശ്രീകൃഷ്ണ ഉവാച

മാതർമയാതിതപസാ പരിതോഷിതാ ത്വം

പ്രാഗ്ജന്മനി പ്രസുമനാദിഭിരർചിതാസി .

ധർമാത്മജേന ബദരീവനഖണ്ഡമധ്യേ

കിം വിസ്മൃതോ ജനനി തേ ത്വയി ഭക്തിഭാവഃ .. 48 ..

സൂതീഗൃഹാദപഹൃതഃ കിമു ബാലകോ മേ

കേനാപി ദുഷ്ടമനസാപ്യഥ കൗതുകാദ്വാ .

മാനാപഹാരകരണായ മമാദ്യ നൂനം

ലജ്ജാ തവാമ്ബ ഖലു ഭക്തജനസ്യ യുക്താ .. 49 ..

ദുർഗോ മഹാനതിതരാം നഗരീ സുഗുപ്താ

തത്രാപി മേ്യസ്തി സദനം കില മധ്യഭാഗേ .

അന്തഃപുരേ ച പിഹിതം നനു സൂതിഗേഹം

ബാലോ ഹൃതഃ ഖലു തഥാപി മമൈവ ദോഷാത് .. 50 ..

നാഹം ഗതഃ പരപുരം ന ച യാദവാശ്ച

രക്ഷാവതീവ നഗരീ കില വീരവര്യൈഃ .

മായാ തവൈവ ജനനി പ്രകടപ്രഭാവാ

മേ ബാലകഃ പരിഹൃതഃ കുഹകേന കേന .. 51 ..

നോ വേദ്മ്യഹം ജനനി തേ ചരിതം സുഗുപ്തം

കോ വേദ മന്ദമതിരല്പവിദേവ ദേഹീ .

ക്വാസൗ ഗതോ മമ ഭടൈർന ച വീക്ഷിതോ വാ

ഹർതാമ്ബികേ ജവനികാ തവ കല്പിതേയമ് .. 52 ..

ചിത്രം ന തേ്യത്ര പുരതോ മമ മാതൃഗർഭോ

നീതസ്ത്വയാർധസമയേ കില മായയാസൗ .

യം രോഹിണീ ഹലധരം സുഷുവേ പ്രസിദ്ധം

ദൂരേ സ്ഥിതാ പതിപരാ മിഥുനം വിനാപി .. 53 ..

സൃഷ്ടിം കരോഷി ജഗതാമനുപാലനം ച

നാശം തഥൈവ പുനരപ്യനിശം ഗുണൈസ്ത്വമ് .

കോ വേദ തേ്ഽമ്ബ ചരിതം ദുരിതാന്തകാരി

പ്രായേണ സർവമഖിലം വിഹിതം ത്വയൈതത് .. 54 ..

ഉത്പാദ്യ പുത്രജനനപ്രഭവം പ്രമോദം

ദത്ത്വാ പുനർവിരഹജം കില ദുഃഖഭാരമ് .

ത്വം ക്രീഡസേ സുലലിതൈഃ ഖലു തൈർവിഹാരൈ-

ര്നോ ചേത്കഥം മമ സുതാപ്തിരതിർവൃഥാ സ്യാത് .. 55 ..

മാതാസ്യ രോദിതി ഭൃശം കുരരീവ ബാലാ

ദുഃഖം തനോതി മമ സന്നിധിഗാ സദൈവ .

കഷ്ടം ന വേത്സി ലലിതേ്ഽപ്രമിതപ്രഭാവേ

മാതസ്ത്വമേവ ശരണം ഭവപീഡിതാനാമ് .. 56 ..

സീമാ സുഖസ്യ സുതജന്മ തദീയനാശോ

ദുഃഖസ്യ ദേവി ഭവനേ വിബുധാ വദന്തി .

തത്കിം കരോമി ജനനി പ്രഥമേ പ്രനഷ്ടേ

പുത്രേ മമാദ്യ ഹൃദയം സ്ഫുടതീവ മാതഃ .. 57 ..

യജ്ഞം കരോമി തവ തുഷ്ടികരം വ്രതം വാ

ദൈവം ച പൂജനമഥാഖിലദുഃഖഹാ ത്വമ് .

മാതഃ സുതോ്ഽത്ര യദി ജീവതി ദർശയാശു

ത്വം വൈ ക്ഷമാ സകലശോകവിനാശനായ .. 58 ..

വ്യാസ ഉവാച

ഏവം സ്തുതാ തദാ ദേവീ കൃഷ്ണേനാക്ലിഷ്ടകർമണാ .

പ്രത്യക്ഷദർശനാ ഭൂത്വാ തമുവാച ജഗദ്ഗുരുമ് .. 59 ..

ശ്രീദേവ്യുവാച

ശോകം മാ കുരു ദേവേശ ശാപോ്ഽയം തേ പുരാതനഃ .

തസ്യ യോഗേന പുത്രസ്തേ ശമ്ബരേണ ഹൃതോ ബലാത് .. 60 ..

അതസ്തേ ഷോഡശേ വർഷേ ഹത്വാ തം ശമ്ബരം ബലാത് .

ആഗമിഷ്യതി പുത്രസ്തേ മത്പ്രസാദാന്ന സംശയഃ .. 61 ..

വ്യാസ ഉവാച

ഇത്യുക്ത്വാന്തർദധേ ദേവീ ചണ്ഡികാ ചണ്ഡവിക്രമാ .

ഭഗവാനപി പുത്രസ്യ ശോകം ത്യക്ത്വാഭവത്സുഖീ .. 62 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം ചതുർഥസ്കന്ധേ ദേവ്യാ കൃഷ്ണശോകാപനോദനം നാമ ചതുർവിംശോഽധ്യായഃ .. 24 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_04/അധ്യായഃ_24&oldid=86844"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്